

Erikoiskasvit

Purjo (*Allium porrum*)

Purjo on sipulien sukuun kuuluva pitkän kasvuaja vaativa ruoanlaittoon ja mausteeksi sopiva mieto sipuli. Purjo on alun perin Välimeren alueelta, Suomeen sen käyttö on saapunut 1600-luvulla. Muista sipulikasveista ulkonäkö eroaa, sillä puro ei muodosta varsinaista sipulia, vaan varsimaisen ja pitkän lehtituppimuodostelman.

Maaperän vaatimukset: purjo istutetaan taimikasvatuksen jälkeen edellisenä vuonna kalkittuun ja hyvin vettä läppäisevään kuohkeaan maahan. Runsaasti ravinteita vaativien esikasvien lohkon viherrannoituskasvin tai palkokasvin jälkeen. Maan ravinnetilan ja rakenteen on oltava hyvä.

Kasvuston perustaminen: purjon taimien kasvatusaika on 2-3 kk, siementen kylvö maaliskuussa. Taimikasvatukseen soveltuvat 5-10 cm taimipotit jotka täytetään taimikasvatusmullalla. Taimet kasvatetaan yksittäin tai 2-3 taimen ryhminä. Kun kasvulehtiä on 2-3, taimia kastellaan kerran viikossa vihanneksille sopivan moniravinnelannoiteliuksella. Taimien latva nipistetään poikki kuukauden kasvatusajan jälkeen, mikä vahvistaa juuristoa ja saa taimista tanakoita. Touko-kesäkuussa taimet istutetaan ulos, yksittäistaimet 10 cm välein ja ryhmätaimet 20 cm välein. Riviväli 40-50 cm, tai limittäin paririviin, jolloin riviväliksi riittää 20 cm.

Lannoitus: purjon lannoitus taimikasvatusvaiheessa vihannesten lannoitteilla ja niiden liuksilla. Poutakausina ulos istutettuja purjoja kastellaan ja samalla lisätään lannoitetta tarpeen mukaan.

Sadonkorjuu: purjo korjataan käsin tai koneellisesti lokakuun alkupuolella, kasvit nostetaan maasta, juuret leikataan ja lehdet typistetään. Purjo voidaan varastoida kellarissa istuttamalla ne hieakalla tai lannoittamattomalla turpeella täytettyyn laatikkoon.

Kasvintuhoojat: harmaahome kulkeutuu korjattavan sadon mukana pelloilta ja pilaa satoa varastossa. Harmaahometta voidaan torjua ennen korjuuta kemiallisesti. Sipulikoi on 1,5 cm pitkä, ruskeahko koiperhonen, sen ruskeapäinen toukka on kellanvihreä. Toukka syö purjon lehtiä ja kaivautuu kasvupisteeseen, seurauksena kasvi tulee repaleiseksi ja saattaa kuolla kasvupisteen tuhouduttua. Koi talvehtii aikuisena ja alkaa munia touko-kesäkuun vaihteessa.

Rikkojen torjuntakeinot: Kasvusto pidetään puhtaana rikkakasveista haraamalla kasvukaudella, samalla mullataan. Mullan alla varren alaosa jää valkoiseksi väriltään. Tarvittaessa voidaan käyttää katteita rikkojen hallintaan ja estämään veden haihtumista maan kautta.

Kuvat: Pixabay
Lähteet: Farmit, Martat